

**TELKI KÖZSÉG
HELYI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVE
2004 – 2008**

RWE Umwelt Tatabánya Rt. szolgáltatási terület

RWE Törökbálinti körzet

EGYEZTETÉSI ANYAG

2004. szeptember

**2000. évi XLIII. Tv. és a
126/2003. (VIII.15.) Korm. rendeletek
alapján
készítette:**

**RWE Umwelt Tatabánya Rt.
megbízásából a
Hazai Térségfejlesztő Rt.**

A Helyi Hulladékgazdálkodási Terv készítői:

**Hazai Térségfejlesztő Rt.
1093 Budapest, Lónyay u. 22.**

Vezető tervező: Dr. Veres Lajos

Témavezető: Kovács László

Tervező: Street Gábor

Szakértő: Bergendi Péter

Készült az RWE Umwelt Tatabánya Rt. közreműködésével.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	3
Bevezetés	4
1. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program	7
1.1. A hulladékok kezelésének racionalizálását elősegítő intézkedések meghatározása külön ágazatok szerinti hulladéktípusok alapján.....	9
1.1.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások lehetőségei, feladatai	9
1.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések meghatározása	10
1.1.3. A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, a hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések meghatározása	11
1.1.4. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai.....	12
1.2. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje és határideje.....	13
1.3. A megvalósításhoz szükséges eszközök, megfelelő előkezelő, ártalmatlanító és hasznosító eljárások, berendezések és létesítmények meghatározása.....	13
1.3.1. Hatékony és racionális hulladékgyűjtési szállítási rendszerek kialakítási terve	13
1.3.2. Hasznosító rendszerek terve és összehangolása a területfejlesztési és a területrendezési tervekkel, valamint a településrendezési tervekkel és szabályzatokkal	14
1.3.3. Ártalmatlanító telepek (technológiai, kapacitási és földrajzi telepítési) terve és összehangolása a területfejlesztési (regionális, megyei, kistérségi) tervekkel.....	14
2. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek a tervezési időszakra vonatkozólag.....	16
2.1.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások tervezett költségei	16
2.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei	17
2.1.3. A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, a hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések tervezett költségei	18
2.1.4. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei	18
3. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek fedezésére tervezett források	20

Bevezetés

A víz, a levegő és a talaj természetes öntisztulása során hosszú időn át „feldolgozta” az odakerült hulladékot anélkül, hogy a közvetlenül vagy a különböző kölcsönhatások során keletkező bomlás- vagy szintézistermékek a növényekre, az állatokra, és rajtuk keresztül közvetve vagy közvetlenül az emberre károsan hatottak volna. Az elmúlt évtizedekben bekövetkezett városodási, városiasodási változások, továbbá a műszaki-tudományos fejlődés hatására felfokozódott termelési-fogyasztási tevékenység következtében az ember és környezete közötti harmonikus kapcsolat megbomlott.

Az ember – főként pazarló anyagfelhasználása miatt – az indokoltnál nagyobb ütemben sajátítja ki a természeti erőforrásokat.

Az emberi tevékenység – a megváltozott szükségletek kielégítése érdekében – egyre nagyobb mértékben alakítja át a természetből kitermelt anyagokat, a természetes anyagoktól eltérő összetételű termékeket állít elő. A természetidegen anyagok termelésével, ill. elhasználódásával létrejött hulladék egyre nagyobb mennyiségben és térben koncentráltan kerül ki az ökoszisztémákba. Pl. a papír és főleg a természetidegen (műanyag) göngyölegek elterjedése – bár a fajlagos tömegcsökkenés előnyökkel jár – gyakorlatilag megszüntette a korábbi többutas fém-, üveg- és fagöngyölegeknek azokat az előnyeiket, amelyek azok tartósságából, tisztíthatóságából, többszöri felhasználhatóságából stb. származtak.

Mindezeknek a változásoknak a következtében a hulladék vagy nem alkalmas arra, hogy bekapcsolódjék a természetes körfolyamatokba, vagy ha bekapcsolódik, akkor zavarokat okozhat olyan mértékben, hogy hatását a természetes körfolyamatok már nem képesek ellensúlyozni, károsítja a természet elemeit. Továbbá a hulladék közvetlenül, ill. közvetve a természet elemein keresztül veszélyezteti magát az embert is.

A hulladék egyrészt szennyezi valamelyik környezeti elemet (vizet, levegőt, talajt), ezáltal nagy népességet érint, és a hatása sok esetben időben elhúzódó. Másrészt a hulladék egyes alkotórészei beépülnek a növényi és állati szervezetekbe, és a táplálkozási láncokon keresztül végső soron az embert is károsítja. A települési és egyes termelési hulladékok fertőző mikroorganizmusai különböző fertőző betegségek okozói lehetnek.

Az eltávolított hulladék új természeti erőforrásokkal helyettesítendő, és a hulladékban megtestesített anyag, energia és emberi munka elvesztésével a természeti erőforrások igénybevétele is indokolatlanul felgyorsul.

A gazdaságba belépő anyag mennyisége semmit sem mond annak végső sorsáról, és arról, hogy miként járul hozzá az emberek jólétéhez. Sokat árul el azonban, hogy milyen károsodás éri a környezetet a termelésében és fogyasztásában.

A hulladékgazdálkodásnak kulcsszerepe van a környezet minőségének, a természeti értékek megóvásának védelmében és a jól szervezett hulladékgazdálkodás eredményesen szolgálhatja a gazdasági célkitűzéseket is.

A magyarországi hulladékgazdálkodás egyik legfőbb hiányossága, hogy bár a gazdálkodók kötelezve vannak rá, nem rögzítik a begyűjtött hulladék mennyiségét, szerkezetére, összetételére nem végeznek méréseket. Az esetlegesen rögzített adatokat pedig központilag nem kezelik, sőt a rendelkezésre álló adatok sem mindig összemérhetőek, hiszen a mérések nem mindig ugyanazzal az eljárással készültek. Ez alapján nagyon nehéz megbecsülni az egyes települések, körzetek hulladékmennyiségét, illetve minőségét. Az erre alapuló számítások ilyenformán nem is lehetnek pontosak, csak irányadó becslések.

Magyarországon az első környezetvédelmi törvény 1976-ban született, de hatása a törvény keretjellege miatt korlátozott volt. A környezetvédelem társadalmi ügyévé válása hazánkban az 1980-as évek második évére tehető. Több éves szakmai vita után a Magyar Országgyűlés 1995-ben fogadta

el a környezetvédelmének általános szabályairól szóló új törvényt (1995. évi LIII. törvény), mely a már meglévő hazai tervezési rendszerek (területrendezés, területfejlesztés, településrendezés, településfejlesztés, stb.) mellett egy új típusú tervezés alapjainak a megteremtését irányozza elő. A Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozásának részletes előírásait a törvény rögzíti. Ennek alapján az Országgyűlés 83/1997. (IX. 26.) határozata rendelkezett az 1997-2002 közötti időszakra szóló első Nemzeti Környezetvédelmi Programról (továbbiakban NKP-I), és tudomásul vette a megvalósításának általános tervét. A végrehajtás éves intézkedéseit kormányhatározatok hagyták jóvá.

A 2003–2008 közötti időszakra szóló második Nemzeti Környezetvédelmi Program (továbbiakban NKP-II) kidolgozásának alappilléret az NKP-I végrehajtása során felhalmozott tapasztalatok alkotják. Az NKP-I alapvető feladatát teljesítette: kijelölte a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait, valamint felvázolt egy beavatkozási tervrendszert.

Az NKP-II kidolgozása a legfontosabb hazai és nemzetközi környezetpolitikai alapelvek figyelembevételével történt. Ezen alapelvek három csoportot képeznek:

- A környezetvédelemben mára már hagyományosnak tekintett alapelvek (pl. az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékoztatás, a nyilvánosság és a szennyező fizet elve).
- A fejlett országok környezeti tevékenysége alapján számunkra példaértékűnek tekinthető további alapelvek (a megosztott felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; számonkérhetőség, világos célok, mérhető teljesítmények; partnerség, szubszidiaritás, addicionalitás, többszörös hasznú intézkedések).
- A legátfogóbb elvek sorába a fenntartható fejlődés alapelvei tartoznak. Ezek részletes kifejtését a Fenntartható Fejlődés Nemzeti Stratégiája tartalmazza majd, amely 2004 végére készül el, figyelemmel a közelmúltban lezárult johannesburgi „Föld Csúcs” eredményeire. Az alapelveket azonban lehetőség szerint már az NKP-II végrehajtásának első éveiben is érvényesíteni kell, ezzel is elősegítve a fenntartható fejlődés irányába történő átmenet társadalmi, gazdasági és környezeti feltételeinek kialakítását.

A 2000. évi hulladékgazdálkodási törvény előírta az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (OHT) elkészítését.

2003. augusztus 15-én született meg a 126/2003. Korm. rendelet „A hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményéről”, amely többek között kimondja, hogy a 2008 végéig hatályos OHT alapján a regionális részeket készítő környezetvédelmi felügyelőségeknek 2003. szeptember közepéig, a településeknek és a rendelet hatálya alá tartozó településeknek és a jelentős mennyiségű hulladékot termelő cégeknek 2004. augusztus elejéig el kell készíteniük saját helyi illetve egyedi hulladékgazdálkodási terveiket.

2004-ben a térség települései úgy döntöttek, hogy elkészítetik saját helyi illetve egyedi hulladékgazdálkodási terveiket.

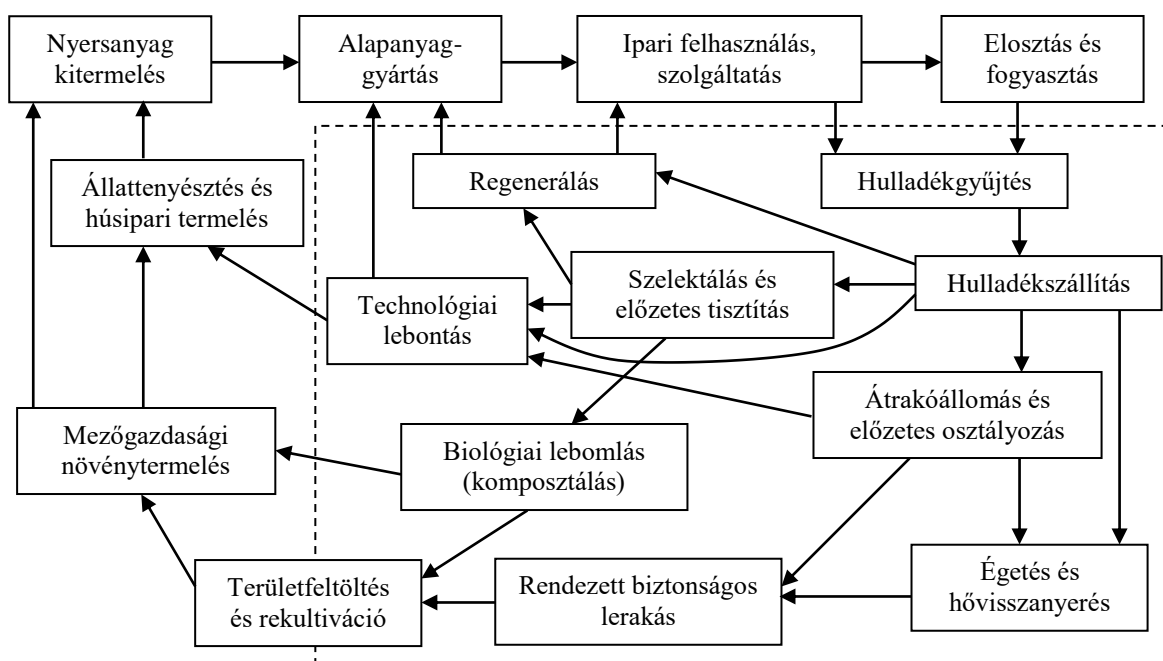
Jelen hulladékgazdálkodási terv kiindulási/bázis adatait, ahol ez nem került külön megnevezésre, az önkormányzat, az RWE Umwelt Tatabánya Rt. biztosította.

A tervezés során rendelkezésre állt:

- Komárom – Esztergom Megye Környezetvédelmi Programja
- Fejér Megye Környezetvédelmi Programja
- Pest Megye Környezetvédelmi Programja
- Közép-Magyarországi Régió Statisztikai Terve
- Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer - tervezet
- Közép-Dunántúli statisztikai Régió Hulladékgazdálkodási Terve

1. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program

A korszerű hulladékhasznosítást egy komplex körfolyamatként is fölfoghatjuk (ld. 1. ábra), fő vázát a nyersanyagkitermelés–feldolgozás–gyártás–fogyasztás–gyűjtés–szállítás–válogatás adja, amely után ismét jó esetben a nyersanyagkitermelés–feldolgozás-hoz érkezünk. A mellékszálon valósul meg a lerakás. Ha a forgalomban lévő mennyiségekkel arányosítanánk a nyilak vastagságát, akkor a jelenlegi rendszert és eredményeket leképezve a külső íven kilencszer vastagabbak volnának, mint a belső íven. A sikeres korszerű hulladékgazdálkodási rendszer célja, hogy a keletkező hulladékok 30-40 %-a „megforduljon” a belső íven, tehermentesítve ezzel a véges kapacitású lerakókat.

1. ábra
Hulladékhasznosítás általános körfolyamata

Forrás: Dr. Árvai J., 1993.

A tervezést sok helyen nehezítette, hogy nem állt rendelkezésre megfelelő és elegendő adat. A szolgáltatót, valamint a vállalkozásokat egyre szélesebb körben kötelezik a hulladék keletkezésével és kezelésével kapcsolatos nyilvántartásra és adatszolgáltatásra. A jövőben ezt az adathiányt pótolni fogják az elkövetkezendő időszakban „bevallott” adatok, amelyek jelen terv 2 év múlva történő felülvizsgálatakor beépülnek és a tervezési adatokat frissítik, aktualizálják, pontosítják.

Az adatok összehasonlítási lehetőséget fogja biztosítani, hogy az elkövetkezendő években a tervezési területen közös a kommunális szolgáltató, aki az adatokat is szolgáltatja.

A biológiailag lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszere jelenleg még nem került kidolgozásra.

Az önkormányzatoknak széles körű lehetősége van arra, hogy a meglévő oktatási, közszolgálati intézmények révén az érintettekkel (lakosság), a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szemléletformáló, tájékoztató információkat megismertesse. A legnagyobb hangsúlyt a gyermekek tudatformálására, környezeti nevelésére kell fordítani. Ehhez célszerű egy térségi összefogásban megvalósuló, a tervezési időszakra vonatkozó programot kidolgozni, majd levezetni. Valószínűleg külső szakértők bevonása is szükséges. A program költségeit többféle forrásból elő lehet teremteni. Jól irányzott megkeresésekkel hely és multi vállalkozások, valamint a lakosság hozzájárulhatnak a program sikeréhez.

A kommunális szolgáltató nyitott a programok kidolgozására, megvalósítására, amennyiben a megfelelő forrásokat az önkormányzatok, lakosság, vállalkozások biztosítják, ekkor szakmai felelősi és koordináló feladatokat is elvállalja.

Felül kell vizsgálni a hatályos helyi rendeleteket, s amennyiben nincs önálló rendelet a szilárd, folyékony hulladékról vagy a köztisztaságról, úgy meg kell alkotni, a Környezetvédelmi Felügyelőségnek véleményezésre megküldeni, majd a testületnek jóvá kell hagyni. Jelen hulladékgazdálkodási tervben megfogalmazott „újításokat” be kell vezetni a megfelelő rendelkezésekbe, hogy az érintettek ezáltal kötelezve is legyenek a programban való részvételben – remélhetőleg hozzájárulva a program sikeréhez.

Az RWE Umwelt Tatabánya Rt. szolgáltatási területén lévő települések által, Tatabánya gesztorságával körvonalazódó Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer regionális szinten törekszik a helyi hulladékgazdálkodási problémákat, feladatokat összefogni, s együttesen kezelni, megoldást kidolgozni, fejlesztésekre a forrást előteremteni. Térségi koncepció készül, hova milyen infrastrukturális beruházást eszközöljenek a korszerű, regionális hulladékgazdálkodási rendszer kiépítése és sikeres üzemeltetése érdekében. Településeken belül még nem került pontosításra, hogy az esetleges gyűjtőszigetet, hulladékudvart, hova telepítsék, de a darabszámában mind a szolgáltató, a környező települések, mind a helyi Önkormányzat megállapodtak.

1.1. A hulladékok kezelésének racionalizálását elősegítő intézkedések meghatározása külön ágazatok szerinti hulladéktípusok alapján

1.1.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások lehetőségei, feladatai

Cél	Cselekvési program	Idő-zítés	Érintettek köre	Felelős
Térségi koncepció kidolgozása	Duna-Vértes Regionális Hulladékgazdálkodási Program elkészítése	2004.	Duna-Vértes települések ¹ , RWE Umwelt Tatabánya Rt.	Duna-Vértes Program ²
Jogi háttér helyi szintű rendezése	A szilárd-, folyékony hulladékról, köztisztaságról szóló helyi rendelet megalkotása/bővítése	2004.	Telki Község Önkormányzata, RWE Umwelt Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség	Telki Község Önkormányzata
	Települési Szennyvízkezelési Program megalkotása	2005.	Telki Község Önkormányzata, ÉDV Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség	Telki Község Önkormányzata
Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata	Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata, új adatok beillesztése, elemzése, program szükséges módosítása, aktualizálása	Két-évente	Telki Község Önkormányzata, RWE Umwelt Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség	Telki Község Önkormányzata
Környezet-tudatosság elterjesztése	Tudatformáló, oktatási, tájékoztató program kidolgozása	2005.	Telki Község Önkormányzata, Duna-Vértes települések, RWE Umwelt Rt.,	Telki Község Önkormányzata
	Program futtatása, előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató anyagok elkészítése,	2004-2008.	Külső szakértők, Oktatási intézmények, Lakosság (gyermekekre fókuszálva), vállalkozások	Telki Község Önkormányzata
Szervesanyag-tartalom csökkentése	Lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2005.	Telki Község Önkormányzata, RWE Umwelt Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség, Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások	Telki Község Önkormányzata
Csomagolóanyag-tartalom csökkentése	Csomagolóanyag-hányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2005.	Telki Község Önkormányzata, RWE Umwelt Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség, Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások	Telki Község Önkormányzata

¹ A készülő Duna-Vértes Köze Hulladékgazdálkodási Rendszerhez csatlakozott települések megnevezése a továbbiakban

² A készülő Duna-Vértes Hulladékgazdálkodási Rendszer megnevezése a továbbiakban

1. táblázat
A hulladékkezelés csökkentését szolgáló intézkedések

1.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések meghatározása

Cél	Cselekvési program	Idő-zítés	Érintettek köre	Felelős
Szelektív hulladék-gyűjtés népszerűsítése	Előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató, ismeretterjesztő anyagok elkészítése	2004-2008.	Telki Község Önkormányzata, Duna-Vértes települések, RWE Umwelt Rt.	Telki Község Önkormányzata
Szelektív hulladék-gyűjtés kiszélesítése	Szolgáltatói szerződés bővítése (gyakoriság, frakciók stb.), díjfizetési rendszer kidolgozása, módosítása	2005.	Telki Község Önkormányzata, RWE Umwelt Rt.	Telki Község Önkormányzata
A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése és üzemeltetése	2004-2008.	Telki Község Önkormányzata, RWE Umwelt Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség, Lakosság, vállalkozások	Telki Község Önkormányzata
	Szárazelem-gyűjtő edényzetek kihelyezése és üritése (3db)			Telki Község Önkormányzata
	Hulladékudvar létesítése a kijelölt településen	2004-2008.		Telki Község Önkormányzata
	Akkumulátorok, szárazelemek, elektronikus hulladékok forgalmazási helyeken a cseréje és visszavétele	2004-2008.	Kereskedelem, Lakosság, Gyártók	Forgalmazók
	Egészségügyi hulladékok kezelésre történő átadás „kikényszerítése”	2004-2008.	Egészségügyi intézmények (beleértve a magánpraxist is), Lakosság	Környezetvédelmi Felügyelőség, ÁNTSZ
	Állati eredetű hulladék számára gyűjtőhely kialakítása a gesztor településen	2005.	Állategészségügyi állomás, Lakosság, Termelők	Gesztor
Csomagoló anyagok lerakott mennyiségének csökkentése	Papír, műanyag ingatlanonkénti gyűjtése a kötött szerződés szerinti rendszerességgel és üritése	2004-2008.	Telki Község Önkormányzata, RWE Umwelt Rt., Lakosság, vállalkozások	Telki Község Önkormányzata
	Szelektív hulladékgyűjtő sziget helyének kijelölése, telepítése és üritése (3db)	2004-2008.		Telki Község Önkormányzata
	Válogatómű telepítése	2006-2007.	Telki Község Önkormányzata, RWE Umwelt Rt., Duna-Vértes települések	Duna-Vértes Program
Szerves bomló hulladékok és szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése	Házi komposztáló berendezések pályázat(ok) útján történő beszerzése, ingatlanonkénti kedvezményes telepítése	2005-2008.	Telki Község Önkormányzata, Duna-Vértes települések, Rwe Umwelt Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség, Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások	Telki Község Önkormányzata
	Térségi komposztáló telep terveinek elkészítése	2005.		Duna-Vértes Program
Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése	Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése	2005-2008.		Duna-Vértes Program

2. táblázat

A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedéseA környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, a hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések meghatározása

Cél	Cselekvési program	Idő-zítés	Érintettek köre	Felelős
Hulladékok korszerű és komplex kezelése, ártalmatlanítása	Regionális hulladéklerakó terveinek elkészítése, lerakó fejlesztése a kijelölt településeken	2006-2007.	RWE Rt. szolgáltatási területén lévő települések társulása, RWE Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség	Duna-Vértes Program
	Átrakó állomás létesítése a kijelölt településen	2006-2007.	Telki Község Önkormányzata, RWE Rt.	Telki Község Önkormányzata
A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervnek egyeztetése és üzemeltetése	2004-2008.	Telki Község Önkormányzata, RWE Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség, Lakosság, vállalkozások	Duna-Vértes Program
Szerves bomló hulladékok és szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése	Regionális komposztáló-telep terveinek elkészítése, telep létesítése a kijelölt településen	2006-2007.	RWE Rt. szolgáltatási területén lévő települések társulása, RWE Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség	Duna-Vértes Program
Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése	Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése, telep létesítése a kijelölt településen	2005-2008.	RWE Rt. szolgáltatási területén lévő települések társulása, RWE Rt., Környezetvédelmi Felügyelőség	Duna-Vértes Program

3. táblázat

A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések

1.1.3.A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

Fel kell mérni az illegális, vadlerakó helyeket is, és azok rekultiválásáról, illetve tájba illesztéséről gondoskodni szükséges. Az illegális (vadlerakások) felszámolását 2005. végéig el kell végezni. Amennyiben bizonyos helyeken újra képződik, lehetőség szerint fel kell kutatni a felhalmozódás eredetét, felelősét, ellene eljárást indítani, majd a felszámolást azonnal végrehajta(t)ni.

Az illegális, vagy műszakilag nem megfelelő szennyvíz leürítő helyek, és dögtemetők környezetvédelmi felülvizsgálatát szintén el kell végezni, a bezárásról gondoskodni szükséges.

A műszakilag nem megfelelően kialakított települési hulladéklerakók bezárásáról legkésőbb 2009-ig kell gondoskodni.

A műszakilag nem megfelelő hulladéklerakókon – a környezetvédelmi felülvizsgálat eredményeit figyelembe véve – a tervidőszak végéig az alábbi intézkedéseket kell megtenni:

- Hulladéklerakó szigetelése, a csapadékvíz bejutásának megakadályozására,
- Gázkezelési, ellenőrzési rendszer kialakítása,
- A működésből származó zavaró hatások mérséklése,
- Üzemeltetési terv készítése,
- Kiegészítő műszaki létesítmények elhelyezése,
- Őrzés-védelem megoldása,
- Hulladék beszállítási-átvételi szabályok rögzítése,
- Ellenőrzési, mérési és megfigyelési rendszer kialakítása.

A fentiekben felsorolt intézkedések egy részét abban az esetben is meg kell tenni, ha a lerakó már most bezárásra kerül. Ebben az esetben az utógondozás szakaszáról beszélünk.

A rekultiváció folyamata az alábbiak szerint alakul:

- Rekultivációs tervezés,
- Tájba illesztés tervezése,
- Rekultivációt megelőző környezeti állapotfelmérés, felülvizsgálat,
- Környezetvédelmi felülvizsgálati elvégzése,
- Rekultiváció, tájba illesztés megvalósítása,
- Monitoring hálózati kiépítése,
- Utógondozás.

Cél	Cselekvési program	Idő-zítés	Érintettek köre	Felelős
Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, dögkutak felkutatása	Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, dögkutak felkutatása a területen, folyamatos „örjárat”, tájékoztatás	2004-2008.	Telki Község Önkormányzata, Civil szervezetek, Lakosság, vállalkozások, Környezetvédelmi Felügyelőség	Telki Község Önkormányzata
Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, dögkutak felszámolása, rekultiválása	Felkutatott felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, dögkutak felszámolásáról, rekultivációjáról tanulmány készítése, kivitelezés (később keletkező illegális lerakások felszámolása azonnal szükséges)	2005.	Telki Község Önkormányzata, Civil szervezetek, Lakosság, vállalkozások, Környezetvédelmi Felügyelőség	Telki Község Önkormányzata

4. táblázat

A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő,
lerakótelepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

1.2. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje és határideje

Prioritási rend	Cselekvési program	Határidő	
		Megkezdés	Befejezés
1.	Duna-Vértes köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer kidolgozása	2004.	2004.
	Helyi rendelkezések felülvizsgálata, bővítése, aktualizálása		
2.	Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döngkutak felkutatása a területen, folyamatos „örjárat”, tájékoztatás	2004.	2004.
3.	Szelektív gyűjtősziget, szárazelemgyűjtő edényzet, helyének kijelölése, hulladékudvar terveinek elkészítése	2004.	2005.
	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervnek egyeztetése		
	Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döngkutak felszámolásáról, rekultivációról tanulmány készítése, kivitelezés	2005.	2005.
	Települési Szennyvízkezelési Program megalkotása		
4.	Regionális hulladéklerakó terveinek elkészítése	2005.	2006.
	Regionális komposztáló-telep terveinek elkészítése		
	Regionális inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése		
	Átrakó állomás terveinek elkészítése a kijelölt településen		
5.	Regionális hulladéklerakó fejlesztése a kijelölt településen	2006.	2007.
	Regionális komposztáló-telep létesítése a kijelölt településen		
	Regionális inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep létesítése a kijelölt településen		
6.	Szelektív gyűjtősziget, szárazelemgyűjtő edényzet, helyének kijelölése, hulladékudvar üzemeltetése	2006.	2008.
	Papír, műanyag, üveg ingatlanonkénti gyűjtése a kötött szerződés szerinti rendszerességgel	2004.	2008.
	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének üzemeltetése	2005.	2008.

5. táblázat

A fejlesztések, beruházások ütemezése, megkezdésének prioritási rendje és határideje

Természetesen azon fejlesztések, amelyek nem ezen településen valósulnak meg – bár a település érintett, hiszen kibocsátott hulladékát a beruházásra kerülő létesítmények fogadják majd –, jelen hulladéktervben „tájékoztató jellegűek”, és tervezésükről, kivitelezésükről az alábbi pontokban bemutatásra kerülő tervezett Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer gondoskodik.

1.3. A megvalósításhoz szükséges eszközök, megfelelő előkezelő, ártalmatlanító és hasznosító eljárások, berendezések és létesítmények meghatározása

1.3.1. Hatékony és racionális hulladékgyűjtési szállítási rendszerek kialakítási terve

A hatékony és racionális hulladékgyűjtés szállítási rendszerének kialakítása a szolgáltató elemi érdeke. A települések bejárását úgy alakítja ki, hogy minél kisebb szállítási teljesítményt produkáljon, azaz minél rövidebb útvonalon járja be az ingatlanokat és a településeket. Ehhez korszerű útvonaltervezésre van szükség.

A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtése esetében a speciális jármű egy napon az egy körzetbe eső településeket igyekszik az optimális útvonalon bejárni, előre rögzített és meghirdetett időpontban (időintervallumban) és helyen átvinni a hulladékot.

1.3.2. Hasznosító rendszerek terve és összehangolása a területfejlesztési és a területrendezési tervekkel, valamint a településrendezési tervekkel és szabályzatokkal

A térségben létesítésre kerülő hasznosító telepek a területfejlesztési tervekkel, településrendezési tervekkel és építési szabályzatokkal összhangban vannak.

1.3.3. Ártalmatlanító telepek (technológiai, kapacitási és földrajzi telepítési) terve és összehangolása a területfejlesztési (regionális, megyei, kistérségi) tervekkel

A Megyei területfejlesztési koncepció célul tűzte ki:

- a megyei növekvő hulladékmennyiség európai szintű kezelését, szelektív hulladékgyűjtést, kezelést és hulladék újrahasznosítást;
- a környezet potenciálisan veszélyeztető hulladéklerakók megszüntetését, bezárását, megfelelő műszaki védelemmel rendelkező térségi hulladéklerakó létesítését;
- hulladékkezelő és feldolgozó háttérpar megteremtését.

Jelen Helyi Hulladékgazdálkodási Terv a Duna-Vértes Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer az RWE Umwelt Tatabánya Rt. szolgáltatási területén lévő települések hulladékgazdálkodási terveivel együttesen alapját fogja képezni.

A Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer tervezetében megfogalmazott célok a következők:

- A fő cél egy olyan komplex hulladék gyűjtési, kezelési, hasznosítási, ártalmatlanítási, rendszer kiépítése, mely az EU direktíváknak megfelelően biztosítja a rendszerhez csatlakozott településeken képződő szilárd hulladék korszerű, környezetbarát kezelését, hasznosítását, ártalmatlanítását az alábbiak szerint;
- Szelektív gyűjtés teljessé tétele, gyűjtőszigetek, hulladékudvarok telepítése;
 - EU szabványnak megfelelő edényzet beszerzése;
 - Korszerű gyűjtést és szállítást biztosító célgépek használata;
 - Hulladékhasznosító berendezések, feldolgozók telepítése;
 - Illegális lerakók felszámolása;
 - Régi lerakók rekultivációja;
 - Szennyvíziszap kezelésének megoldása;
 - Monitoring hálózat kiépítése, üzemeltetése;
 - 24 hulladékudvar létesítése: Tatabánya 4 db, Törökbálint 2 db, Bicske, Biatorbágy, Budakalász, Nagykovácsi, Pilisvörösvár, Solymár, Szentendre, Csákvár, Komárom, Lábatlan, Solymár, Szigetszentmiklós, Pomáz, Dorog, Piliscsaba, Nyergesújfalu, Tát, Süttő
 - 6 átrakó állomás létesítése: Pilisvörösvár, Tatabánya, Komárom, Szentendre, Törökbálint, Süttő
 - 3 hulladék-válogató üzem létesítése:
 - 11 komposztáló telep létesítése: Bicske, Pilisvörösvár, Szigetszentmiklós, Szentendre, Dorog, Tatabánya, Csákvár, Komárom, Törökbálint, Lábatlan, Zsámbék
 - 9 inert hulladékkezelő létesítése:
 - Regionális hulladéklerakó bővítése: Tatabánya, Bicske

2. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek a tervezési időszakra vonatkozólag

2.1.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások tervezett költségei

Cél	Cselekvési program	Időzítés	Tervezett költség (eFt)
Térségi koncepció kidolgozása	Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer elkészítése	2004.	126,00
Jogi háttér helyi szintű rendezése	A szilárd-, folyékony hulladékról, köztisztaságról szóló helyi rendelet megalkotása/bővítése	2004.	0,00
	Települési Szennyvízkezelési Program megalkotása	2005.	0,00
Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata	Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata, új adatok beillesztése, elemzése, program szükséges módosítása, aktualizálása	Két évente	126,00
Környezet-tudatosság elterjesztése	Tudatformáló, oktatási, tájékoztató program kidolgozása	2005.	315,00
	Program futtatása, előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató anyagok elkészítése,	2004-2008.	3 255,00
Szervesanyag-tartalom csökkentése	Lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2005.	63,00
Csomagoló-anyag- tartalom csökkentése	Csomagolóanyag-hányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2005.	63,00
Összesen			3 948,00

* Az RWE Umwelt Tatabánya Rt. szolgáltatási területén várható fejlesztések alapján a településre vonatkozó lélekszámarányos becsült adat

6. táblázat
A hulladékkeletkezés csökkentését szolgáló intézkedések tervezett költségei (2004-2008.)

2.2.1. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei

Cél	Cselekvési program	Időzítés	Tervezett költség (eFt)
Szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése	Előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató, ismeretterjesztő anyagok elkészítése	2004-2008.	25,20
Szelektív hulladékgyűjtés kiszélesítése	Szolgáltatói szerződés bővítése (gyakoriság, frakciók stb.), díjfizetési rendszer kidolgozása, módosítása	2005.	0,00
A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése és üzemeltetése	2004-2008.	0,00
	Szárazelem-gyűjtő edényzetek kihelyezése és üritése (3 db)		75,00
	Hulladékudvar létesítése a kijelölt településen		1 713,60
	Akkumulátorok, szárazelemek, elektronikus hulladékok forgalmazási helyeken a cseréje és visszavétele		n.i.
	Egészségügyi hulladékok kezelésre történő átadás „kikényszerítése”		50,00
	Állati eredetű hulladék számára gyűjtőhely kialakítása a gesztor településen	2005.	126,00
Csomagoló anyagok lerakott mennyiségének csökkentése	Papír, műanyag ingatlanonkénti gyűjtése a kötött szerződés szerinti rendszerességgel és üritése	2004-2008.	szerződés szerint
	Szelektív hulladékgyűjtő sziget telepítése és üritése (3 db)	2006-2008.	1 253,70
	Válogató mű telepítése	2006-2007.	3 196,20
Szerves, bomló anyagok, szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése	Házi komposztáló berendezések pályázat(ok) útján történő beszerzése, ingatlanonkénti kedvezményes telepítése	2005-2008.	1 050,00
	Térségi komposztáló telep terveinek elkészítése	2005.	n.i.
Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése	Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése	2005-2008.	n.i.
Összesen			7 489,7

* Az RWE Umwelt Tatabánya Rt. szolgáltatási területén várható fejlesztések alapján a településre vonatkozó lélekszámárányos becsült adat

7. táblázat

A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei (2004-2008.)

2.1.1. A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, a hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések tervezett költségei

Cél	Cselekvési program	Időzítés	Tervezett költség (eFt)
Hulladékok korszerű és komplex kezelése, ártalmatlanítása	Regionális hulladéklerakó terveinek elkészítése, lerakó fejlesztése a kijelölt településeken	2006-2007.	14 269,50
	Átrakó állomás létesítése a kijelölt településen	2006-2007.	7 927,50
A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervnek egyeztetése és üzemeltetése	2004-2008.	n.i.
Szerves bomló hulladékok és szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése	Regionális komposztáló-telep terveinek elkészítése, telep létesítése a kijelölt településen	2006-2007.	14 269,50
Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése	Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep kivitelezése, hulladék feldolgozása újrahasznosításra	2005-2008.	12 358,50
Összesen			48 825,00

* Az RWE Umwelt Tatabánya Rt. szolgáltatási területén várható fejlesztések alapján a településre vonatkozó lélekszamarányos becült adat

8. táblázat

A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések tervezett költségei (2004-2008.)

2.1.2. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei

Cél	Cselekvési program	Időzítés	Tervezett költség (eFt)
Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döggutak felkutatása	Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döggutak felkutatása a területen, folyamatos „örjárat”, tájékoztatás	2004-2008.	n.i.
Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döggutak felszámolása, rekultiválása	Felkutatott felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döggutak felszámolásáról, rekultivációjáról tanulmány készítése, kivitelezés (később keletkező illegális lerakások felszámolása azonnal szükséges)	2005.	n.i.
Összesen			

* Az RWE Umwelt Tatabánya Rt. szolgáltatási területén várható fejlesztések alapján a településre vonatkozó lélekszámarányos becsült adat

9. táblázat

**A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő,
lerakótelepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei (2004-2008.)**

3. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek fedezésére tervezett források

Forrás megnevezése	%-os megoszlás	Forrás nagysága (eFt)
Saját erő	10	6 026,27
Hitel	–	-
Decentralizált támogatás *	30	18 078,81
Központi támogatás *	20	12 052,54
EU támogatás *	40	24 105,08
Egyéb	–	-
Összesen	100	60 262,70

* A készülő Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszerhez társult településekkel közösen megpályázandó forrás jelen településre vonatkozó lélekszámarányos értéke

10. táblázat
Forrástérkép (2004-2008.)